

DECIZIA COMISIEI

din 21 decembrie 2007

de acordare a unei derogări solicitate de Belgia în privința regiunii Flandra în temeiul Directivei 91/676/CEE a Consiliului privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole

[notificată cu numărul C(2007) 6654]

(Numai versiunea în limba olandeză este autentică)

(2008/64/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

fost adoptată la 22 decembrie 2006 ⁽²⁾ și se aplică și derogării solicitate.

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene,

(5) Decretul privind îngrășămintele se aplică pe întreg teritoriul Flandrei.

având în vedere Directiva 91/676/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole ⁽¹⁾, în special anexa III alineatul (2) al treilea paragraf,

(6) Legislația de punere în aplicare a Directivei 91/676/CEE include limite pentru aplicarea cantităților de azot și de fosfor. Ca regulă generală, aportul de fosfor prin aplicarea de îngrășăminte chimice este interzis, cu excepția cazului în care are loc o analiză a solului și autoritatea competentă eliberează o autorizație.

întrucât:

(1) În cazul în care cantitatea de îngrășăminte pe care un stat membru intenționează să o aplice anual pe hectar este diferită de cea precizată în Directiva 91/676/CEE la anexa III punctul 2 al doilea paragraf teza introductivă și litera (a), această cantitate trebuie să fie stabilită astfel încât să nu împiedice îndeplinirea obiectivelor specificate la articolul 1 al directivei și trebuie să fie justificată pe baza unor criterii obiective, cum ar fi, în cazul de față, perioadele lungi de vegetație și culturile cu o puternică absorbție de azot.

(7) Datele privind calitatea apelor indică o tendință descendentă a concentrației medii de nitrați din apele subterane și a concentrației medii de nutrienți, inclusiv fosfor, din apele de suprafață.

(2) Belgia a înaintat Comisiei o cerere de derogare pentru regiunea Flandra, în temeiul punctului 2 al treilea paragraf din anexa III la Directiva 91/676/CEE.

(8) Aplicarea de azot din îngrășăminte de origine animală s-a diminuat în perioada 1997-2005, de la 162 milioane kg la 122 milioane kg, iar aplicarea de fosfor (P₂O₅) din îngrășăminte de origine animală s-a redus în aceeași perioadă de la 72 milioane kg la 50 milioane kg, în ambele cazuri scăderea fiind o consecință a reducerii efectivului de animale, a hrănirii sărace în elemente nutritive și a procesării îngrășămintelor. În comparație cu 1991, utilizarea de azot și de fosfor din îngrășăminte chimice a scăzut cu 44 %, respectiv cu 82 %, valorile actuale fiind de 57 kg pe hectar pentru azot și de 6 kg pe hectar pentru fosfat.

(3) Derogarea solicitată are în vedere intenția Belgiei de a permite aplicarea anuală în anumite exploatații din Flandra a unei cantități de până la 250 kg de azot pe hectar din îngrășăminte de origine animală, în cazul parcelor folosite ca pășuni sau cultivate cu porumb intercalat cu iarbă, respectiv a unei cantități anuale de până la 200 kg de azot pe hectar din îngrășăminte de origine animală, în cazul parcelor cultivate cu grâu de iarnă, urmat de o cultură secundară, și cu sfeclă.

(9) Documentele justificative prezentate în notificare demonstrează că valorile propuse anual pe hectar, și anume 250 kg de azot, respectiv 200 kg, din îngrășăminte de origine animală sunt justificate pe baza unor criterii obiective, cum ar fi perioadele lungi de vegetație și culturile cu o puternică absorbție de azot.

(4) Legislația de punere în aplicare a Directivei 91/676/CEE în cazul regiunii Flandra, și anume „Decretul privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole” (decretul privind îngrășămintele), a

(10) După ce a examinat cererea, Comisia consideră că valorile propuse anual pe hectar, și anume 250 kg de azot, respectiv 200 kg, din îngrășăminte de origine animală nu vor împiedica îndeplinirea obiectivelor din Directiva 91/676/CEE, sub rezerva respectării anumitor condiții stricte.

⁽¹⁾ JO L 375, 31.12.1991, p. 1. Directivă modificată prin Regulamentul (CE) nr. 1882/2003 a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 284, 31.10.2003, p. 1).⁽²⁾ Belgisch Staatsblad, 29.12.2006, p. 76368.

- (11) Pentru a evita ca aplicarea derogării solicitate să conducă la intensificarea activităților de creștere a animalelor, autoritățile competente ar trebui să asigure limitarea efectivului de animale din fiecare exploatație (drepturi de emisie de nutrienți) din regiunea Flandra, în conformitate cu dispozițiile Decretului privind îngrășămintele din 22 decembrie 2006.
- (12) Prezenta decizie ar trebui să se aplice în coroborare cu al doilea program de acțiune aflat în vigoare pentru regiunea Flandra pentru perioada 2007-2010 (Decretul privind îngrășămintele din 22 decembrie 2006).
- (13) Măsurile prevăzute în prezenta decizie sunt conforme cu avizul Comitetului pentru nitrați, instituit prin articolul 9 din Directiva 91/676/CEE,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Se acordă derogarea solicitată de Belgia prin scrisoarea din 5 octombrie 2007 pentru regiunea Flandra, în scopul de a permite aplicarea unei cantități mai mari de îngrășămintele de origine animală decât cea prevăzută la punctul 2 al doilea paragraf teza introductivă și la litera (a) din anexa III la Directiva 91/676/CEE, sub rezerva condițiilor prevăzute în prezenta decizie.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei decizii, se aplică următoarele definiții:

- (a) „exploatații” înseamnă exploatațiile care practică sau nu creșterea animalelor;
- (b) „parcelă” înseamnă un teren individual sau un grup de terenuri, omogene din punct de vedere al culturii, al tipului de sol și al practicilor de fertilizare;
- (c) „culturi cu necesar ridicat de azot și cu perioade lungi de vegetație” înseamnă pășuni, cu porumb intercalat, înainte sau după recoltare, cu iarbă cosită și îndepărtată de pe teren, cu titlu de cultură secundară, grâu de iarnă urmat de o cultură secundară, sfeclă de zahăr sau sfeclă furajeră;
- (d) „culturi cu necesar ridicat de azot și cu perioade lungi de vegetație” înseamnă pășuni, cu porumb intercalat, înainte sau după recoltare, cu iarbă cosită și îndepărtată de pe teren, cu titlu de cultură secundară, grâu de iarnă urmat de o cultură secundară, sfeclă de zahăr sau sfeclă furajeră;
- (e) „animale erbivore” înseamnă bovine (cu excepția vițelilor de lapte), ovine, caprine și cabaline;
- (f) „tratarea îngrășămintelor de origine animală” desemnează procesul de separare fizico-mecanică a dejecțiilor de la porci într-o fracțiune solidă și una lichidă, proces destinat

să îmbunătățească aplicarea de îngrășămintele și să faciliteze absorbția de azot și de fosfor;

- (g) „profilul solului” înseamnă stratul situat sub nivelul solului până la adâncimea de 0,90 m, cu excepția cazului în care nivelul maxim mediu al pânzei freatice este mai mic; în acest caz, adâncimea maximă este nivelul maxim mediu al pânzei freatice.

Articolul 3

Sfera de aplicare

Prezenta decizie se aplică pe bază individuală anumitor parcele ale unei exploatații, ocupate cu culturi cu necesar ridicat de azot și perioade lungi de vegetație, sub rezerva respectării condițiilor prevăzute la articolele 4, 5, 6 și 7.

Articolul 4

Autorizarea și angajamentele anuale

(1) Agricultorii care doresc să beneficieze de o derogare înaintează anual o cerere autorităților competente.

(2) Pe lângă cererea anuală menționată la alineatul (1), aceștia se angajează, în scris, să respecte condițiile prevăzute la articolele 5, 6 și 7.

(3) Autoritățile competente se asigură că toate cererile de derogare sunt supuse controlului administrativ. În cazul în care, în urma controlului realizat de autoritățile competente pentru cererile menționate la alineatul (1), se demonstrează că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolele 5, 6 și 7, solicitantul este informat despre aceasta, iar cererea se consideră respinsă.

Articolul 5

Tratarea îngrășămintelor de origine animală

(1) Tratarea îngrășămintelor de origine animală trebuie să obțină un randament de extracție în fracțiunea solidă de cel puțin 80 % pentru lichidul în suspensie, de 35 % pentru totalul de azot și de 70 % pentru totalul de fosfor. Eficiența extracției în fracțiunea solidă se evaluează cu ajutorul bilanțului masic.

(2) Franciunea solidă rezultată din tratarea îngrășămintelor de origine animală se livrează instalațiilor autorizate de reciclare, în scopul de a reduce mirosurile și alte tipuri de emisii, de a îmbunătăți proprietățile agronomice și igienice, de a facilita manipularea și de a favoriza absorbția de azot și de fosfat. Produsul reciclat nu se aplică pe terenuri agricole din regiunea Flandra, cu excepția parcurilor, a serelor și a grădinilor private.

(3) Franciunea lichidă rezultată din tratarea îngrășămintelor de origine animală se depozitează. Pentru a fi considerată îngrășământ de origine animală tratat, această fracțiune trebuie să aibă un raport azot/fosfat (N/P_2O_5) de 3,3 și o concentrație minimă de azot de 3 g la litru.

(4) Agricultorii care desfășoară activități de tratare a îngrășămintelor de origine animală prezintă anual autorităților competente informații privind cantitatea de îngrășământ de origine animală trimisă pentru tratare, cantitatea și destinația fracțiunii solide și a îngrășământului tratat, precum și conținutul aferent de azot și fosfor.

(5) Autoritățile competente stabilesc și prezintă Comisiei metodologiile de evaluare a compoziției îngrășământului tratat, variațiile de compoziție și eficacitatea tratamentului pentru fiecare exploatație care beneficiază de o derogare individuală.

(6) Amoniacul și celelalte emisii rezultate din tratarea îngrășămintelor de origine animală se colectează și se tratează pentru a reduce impactul și efectele nocive ale acestora asupra mediului.

Articolul 6

Aplicarea îngrășămintelor de origine animală și a altor îngrășăminte

(1) Cantitatea de îngrășămintele de origine animală provenite de la erbivore, împrăștiată anual, inclusiv de către animale, nu depășește cantitatea de îngrășămintele stabilite la alineatul (2), sub rezerva condițiilor prevăzute la alineatele (3)-(11).

(2) Cantitatea de îngrășămintele de origine animală provenite de la erbivore și de îngrășămintele tratate de origine animală nu depășește 250 kg de azot aplicate anual pe hectar, în cazul parcelelor cultivate cu iarbă și cu porumb intercalat cu iarbă, și 200 kg de azot aplicate anual pe hectar, în cazul parcelelor cultivate cu grâu de iarnă, urmat de o cultură secundară, și cu sfeclă.

(3) Aportul total de azot respectă cererea de nutrienți pentru cultura în cauză și ia în considerare aportul adus de sol, precum și disponibilitatea crescută de azot rezultat din tratarea îngrășămintelor de origine animală. Aportul total nu depășește în niciun caz 350 kg aplicate anual pe hectar, în cazul parcelelor utilizate ca pășune, 220 kg aplicate anual pe hectar, în cazul parcelelor cultivate cu sfeclă de zahăr, 275 kg aplicate anual pe hectar, în cazul parcelelor cultivate cu grâu de iarnă urmat de o cultură secundară, cu sfeclă furajeră și cu porumb intercalat cu iarbă, în acest ultim caz făcând excepție parcelele cu sol nisipos, unde aportul anual de azot nu depășește 260 kg pe hectar.

(4) Fiecare exploatație stabilește un plan de fertilizare în care se descrie, pentru toată suprafața cultivată, rotația culturilor, planificarea aplicării îngrășămintelor de origine animală, precum și a îngrășămintelor azotate și fosfatice. Acest plan este disponibil la exploatație în fiecare an calendaristic, cel târziu la 15 februarie.

Planul de fertilizare cuprinde următoarele:

- (a) numărul de animale, o descriere a sistemului de adăpostire și depozitare, inclusiv volumul de depozitare disponibil pentru îngrășămintele;
- (b) un calcul al cantității de azot și fosfor din îngrășămintele de origine animală produse în exploatație;
- (c) descrierea tratării îngrășămintelor de origine animală și caracteristicile estimate ale îngrășămintelor tratate;
- (d) cantitatea, tipul și caracteristicile îngrășămintelor de origine animală distribuite în interiorul sau în exteriorul exploatației;
- (e) un calcul al cantității de azot și fosfor din îngrășămintele de origine animală destinate aplicării în exploatație;
- (f) rotația culturilor și suprafața cultivată a parcelelor folosite pentru culturi cu necesar ridicat de azot și perioade lungi de vegetație, precum și a parcelelor utilizate pentru alte culturi, inclusiv o hartă schematică indicând amplasarea parcelelor individuale;
- (g) necesarul de azot și de fosfor al culturilor, prevăzut pentru fiecare parcelă;
- (h) aplicarea de azot și fosfor provenit din îngrășămintele de origine animală pentru fiecare parcelă;
- (i) aplicarea de azot și de fosfor cu îngrășămintele chimice și alte tipuri de îngrășămintele pe fiecare parcelă.

Planurile sunt revizuite în termen de șapte zile de la orice modificare survenită în practicile agricole, pentru a se asigura conformitatea planurilor cu practicile agricole reale.

(5) Fiecare exploatație păstrează registre privind fertilizarea. Acestea se prezintă autorității competente pentru fiecare an calendaristic.

(6) Fiecare exploatație care beneficiază de o derogare individuală acceptă ca cererea menționată la articolul 4 alineatul (1), planul de fertilizare și registrele privind fertilizarea să facă obiectul unui control.

(7) O analiză a conținutului de azot și fosfor al solului se realizează cel puțin o dată la patru ani în fiecare exploatație, pentru fiecare parcelă. Este obligatorie cel puțin o analiză la fiecare 5 hectare de teren agricol.

(8) Concentrația de nitrați din profilul solului se măsoară anual, toamna, în cel puțin 25 % din exploatațiile care beneficiază de derogare. Prelevarea de eșantioane și analiza acoperă cel puțin 5 % din parcelele ocupate cu culturi cu necesar ridicat de azot și perioade lungi de vegetație și cel puțin 1 % din celelalte parcele. Un minimum de trei eșantioane reprezentând trei straturi diferite ale solului este necesar pentru fiecare 2 hectare de teren agricol.

(9) Îngrășămintele de origine animală nu se aplică toamna, înainte de cultivarea ierbii.

(10) Cel puțin două treimi din cantitatea de azot din îngrășămintele de origine animală, excluzând azotul din îngrășămintele de origine animală provenite de la erbivore, se aplică înainte de data de 15 mai a fiecărui an.

(11) Factorii de excreție de azot și fosfor stabiliți pentru bovine la articolul 27 alineatul (1) din Decretul flamand privind îngrășămintele din 22 decembrie 2006 se aplică începând cu primul an de valabilitate al prezentei decizii.

Articolul 7

Gestionarea terenurilor

Agricultorii care beneficiază de o derogare individuală iau următoarele măsuri:

- (a) pășunile se ară primăvara;
- (b) pășunile nu includ plante leguminoase sau alte plante care fixează azotul atmosferic;
- (c) cultura de iarbă arată este urmată imediat de o cultură cu un necesar ridicat de azot, iar îngrășămintele nu se aplică în anul arării pășunilor permanente;
- (d) culturile secundare se însămânțează imediat după recoltarea grâului de iarnă, cel târziu până la 10 septembrie;
- (e) culturile secundare nu se ară înainte de 15 februarie, pentru a asigura menținerea unei păтури vegetale permanente a suprafeței arabile, de natură să compenseze pierderile de nitrați din subsol apărute toamna și să limiteze pierderile din timpul iernii.

Articolul 8

Alte măsuri

(1) Prezenta derogare se aplică fără a aduce atingere măsurilor necesare pentru a respecta legislația comunitară în domeniul mediului.

(2) Autoritățile competente se asigură că derogările acordate pentru aplicarea îngrășămintelor tratate de origine animală sunt

compatibile cu capacitatea instalațiilor autorizate de a procesa fracțiunea solidă.

Articolul 9

Măsuri privind producția și transportul de îngrășămintele de origine animală

(1) Autoritățile competente asigură respectarea numărului limită de animale autorizat pentru fiecare exploatație (drepturi de emisie de nutrienți) din regiunea Flandra, în conformitate cu dispozițiile Decretului privind îngrășămintele din 22 decembrie 2006.

(2) Autoritățile competente se asigură că transportul îngrășămintelor de origine animală asigurat de transportatori acreditați clasificați în categoriile A 2^b, A 5°, A 6°, B și C în conformitate cu articolele 4 și 5 din Decretul ministerial flamand din 19 iulie 2007 ⁽¹⁾ este înregistrat cu ajutorul sistemelor de poziționare geografică.

(3) Autoritățile competente se asigură că, înainte de fiecare transport, se realizează o evaluare a compoziției îngrășămintelor de origine animală în ceea ce privește concentrația de azot și de fosfor. Eșantioanele de îngrășămintele sunt analizate de laboratoare recunoscute, iar rezultatele analizei se comunică autorităților competente și agricultorului destinat.

Articolul 10

Monitorizare

(1) Autoritatea competentă întocmește și actualizează anual hărți indicând procentul de exploatații, numărul de parcele, procentul de animale și procentul de terenuri agricole acoperite de derogarea individuală, pentru fiecare municipalitate. Aceste hărți sunt prezentate Comisiei în fiecare an, primul termen fiind februarie 2008.

(2) Pentru a evalua impactul derogării asupra calității apei, se înființează și se menține o rețea de monitorizare pentru prelevarea de eșantioane din apele de suprafață și din apele subterane de mică adâncime.

(3) Studiul și analiza elementelor nutritive furnizează date privind utilizarea locală a terenului, rotațiile de culturi și practicile agricole din exploatațiile care beneficiază de derogări individuale. Aceste date pot fi utilizate pentru calcularea, pe bază de model, a volumului de levigare a nitraților și a pierderilor de fosfor de la parcelele unde sunt aplicate anual până la 200 kg de azot pe hectar și până la 250 kg de azot pe hectar din îngrășămintele de origine animală provenite de la erbivore și îngrășămintele tratate de origine animală, în conformitate cu articolul 6 alineatul (2).

⁽¹⁾ Belgisch Staatsblad, 31.8.2007, p. 45564.

(4) Se stabilesc puncte de monitorizare, acoperind cel puțin 150 de exploatații, în scopul de a obține date despre concentrația de azot și de fosfor din ape din sol, despre concentrația de azot mineral din profilul solului și pierderile aferente de azot și fosfor care trec din rizosferă în apele subterane, precum și despre pierderile de azot și fosfor determinate de scurgerile de suprafață sau infiltrare, atât în condițiile existenței derogării, cât și în lipsa acesteia. Punctele de monitorizare sunt reprezentative pentru fiecare tip de sol (argilă, sol argilonisipos, sol nisipos și loess), practici de aplicare a îngrășămintelor și culturi. Componenta rețelei de monitorizare nu se modifică în cursul perioadei de aplicabilitate a prezentei decizii.

(5) Se realizează o monitorizare intensificată a solurilor nisipoase din zonele agricole acoperite.

Articolul 11

Controale

(1) Autoritățile competente efectuează controale administrative la toate exploatațiile care beneficiază de o derogare individuală, pentru a evalua respectarea cantității maxime de azot pe hectar pe an din îngrășăminte de origine animală, a ratelor maxime de fertilizare cu azot și fosfor și a condițiilor de utilizare a terenului și de tratare și transport a îngrășămintelor de origine animală.

(2) Autoritățile competente asigură controlul rezultatelor analizelor cu privire la concentrația de nitrați existentă în toamnă în profilul solului. În cazul în care controalele arată că pragul de 90 kg de azot pe hectar sau valorile inferioare stabilite de administrația flamandă în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) din Decretul flamand privind îngrășămintele din 22 decembrie 2006 sunt depășite într-o anumită parcelă, agricultorul este informat în acest sens, iar parcela este exclusă din sfera de aplicare a derogării în anul următor.

(3) Pe baza evaluării riscurilor și a rezultatelor controalelor administrative menționate la alineatul (1), autoritățile competente asigură controale pe teren pentru cel puțin 1 % din operațiunile de transport a îngrășămintelor de origine animală. Controalele includ, cel puțin, verificarea îndeplinirii obligațiilor privind acreditarea, evaluarea documentelor însoțitoare, verificarea originii și a destinației îngrășămintelor și prelevarea de eșantioane din îngrășămintele transportate. Prelevarea de eșantioane poate fi realizată în cursul operațiunilor de încărcare, după caz, cu ajutorul dispozitivelor de eșantionare instalate pe vehicule. Eșantioanele de îngrășămintă sunt analizate de laboratoare recunoscute de autoritățile competente, iar rezultatele analizei se comunică agricultorului furnizor și celui destinat.

(4) Pe baza analizei de risc, a rezultatelor controalelor efectuate în anii precedenți și a rezultatelor controalelor generale aleatorii privind legislația de punere în aplicare a Directivei 91/676/CEE, se stabilește un program de inspecții pe teren. Cel puțin 5 % din exploatațiile care beneficiază de o derogare individuală fac obiectul unor inspecții pe teren cu privire la respectarea condițiilor stabilite la articolele 5, 6 și 7.

Articolul 12

Raportarea

(1) Autoritatea competentă prezintă anual Comisiei rezultatele monitorizării, împreună cu un raport despre evoluția calității apei, despre evaluarea reziduurilor de nitrați din profilul solului în toamnă, pentru diferitele culturi, în exploatațiile care beneficiază de o derogare individuală, și despre practicile de evaluare. Raportul precizează modul în care se realizează evaluarea punerii în aplicare a condițiilor de derogare prin intermediul controalelor efectuate la nivel de exploatație și parcelă și conține informații despre exploatațiile considerate neconforme pe baza rezultatelor inspecțiilor administrative și ale inspecțiilor pe teren.

(2) Raportul conține și informații privind tratarea îngrășămintelor de origine animală, inclusiv procesarea și utilizarea ulterioară a fracțiunilor solide, și oferă date detaliate privind caracteristicile sistemelor de tratare, eficiența acestora și compoziția îngrășămintelor tratate.

(3) Pe lângă informațiile menționate la alineatele (1) și (2), raportul include informații privind aplicarea îngrășămintelor în toate exploatațiile care beneficiază de o derogare individuală, tendințele înregistrate de producția de îngrășămintă de origine animală în regiunea Flandra din perspectiva aportului de azot și fosfor, rezultatele controalelor administrative și de teren asupra transportului de îngrășămintă, precum și rezultatele controalelor asupra bilanțului nutrienților la nivelul exploatației în vederea calculării coeficienților de excreție pentru porcine și păsări.

(4) Primul raport se transmite până în decembrie 2008 și, ulterior, până în luna iulie a fiecărui an.

(5) Rezultatele astfel obținute vor fi luate în considerare de Comisie în vederea unei eventuale noi cereri de derogare.

Articolul 13

Aplicare

Prezenta decizie se aplică în contextul Programului de acțiune 2007-2010 pentru regiunea Flandra (Decretul privind îngrășămintele din 22 decembrie 2006) și expiră la 31 decembrie 2010.

Articolul 14

Prezenta decizie se adresează Regatului Belgiei.

Adoptată la Bruxelles, 21 decembrie 2007.

Pentru Comisie
Stavros DIMAS
Membru al Comisiei
